

KILPAILUVIRASTO
KONKURRENSVERKKI

Uky

LAUSUNTO
Dnro 194/72/07

1 (2)

23.5.2007

OPETUSMINISTERIÖ

25.05.2007

al N:o 4/670/2007

Opetusministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntönnä 1.3.2007 Dnro
4/670/2007

TEKIJÄNOIKEUSLAINSÄÄDÄNNÖN JA TEKIJÄNOIKEUSJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN JA "TEKIJÄNOIKEUDEN SUUNTAVIIVOJA"-MUISTIO

Yleistä

Kilpailuvirasto esittää lausuntonaan tekijänoikeuslainsäädännön ja tekijänoikeusjärjestelmän kehittämistarpeista ja siihen liittyvästä "Tekijänoikeuden suuntaviivoja" -muistiosta seuraavan.

Opetusministeriön arviointien pohjaksi laatima keskustelumuuisto antaa hyvät lähtökohdat käsitellä analyttisesti kaikkia oleellisia tekijänoikeuskysymyksiä eri näkökulmista. Opetusministeriö on oikeassa todetessaan, ettei yksinomaan lainsäädännöllä voida ratkaista kaikkia tekijänoikeusjärjestelmään liittyviä ongelmia, joita syntyy "tekijänoikeuden" elämässä eri osapuolten välisissä oikeuksien li-sensointi-, ostamis- ja myymistilanteissa.

Tekijänoikeuksiin voi liittyä läheisesti myös muita aineettomia oikeuksia kuten patentteja ja tavaramerkkejä. Joissakin tilanteissa eri oikeudet voivat suojella päällekkäisinä ja liiallisesti samaa hyödykettä, mikä voi pahimmillaan olla kilpailuneste viemällä samalla edellytykset uusien innovatiivisten palveluiden tuot-tamiselle.

Kansallisen IPR-strategian luomistarve

Paremmän kokonaiskäsityksen saamiseksi kaikista tekijänoikeuteen liittyvistä ongelmista onkin perusteltua, että opetusministeriö teettää valmistuvan tekijänoikeuspolitiikka-asiakirjan pohjalta laajemman selvityksen, joka antaa edellytykset kansallisen IPR-strategian luomiseksi kaikissa immateriaalioikeuksia koske-vissa linjauksissa. Tavoitteena on luoda olosuhteet, joissa teknologiapanostukset voidaan muuttaa nykyistä tehokkaammin tuotteiksi ja luoda uutta yritystoi-mintaa.

Yksi laajemman ja yksityiskohtaisemman selvityksen kohde voisi olla se, missä laajuudessa tekijänoikeuksia ja immateriaalioikeuksia yleensä myönnetään ja

23.5.2007

ovatko myöntämisperusteet kestäväällä pohjalla. Lisäksi tutkimuksessa tulisi selvittää tarkemmin kilpailun ja tekijäoikeuksien suhdetta ja rajapintoja. Sellainen kehitys, jossa liian helposti myönnetty IPR-suoja rajoittaa kilpailua ja vaikeuttaa aidosti innovatiivisten tuotteiden markkinoillepääsyä, ei ole suotavaa.

Tekijänoikeuslainsäädännön suhde kilpailuoikeuteen

Mikäli tekijänoikeuslainsäädäntöä aiotaan uudistaa, tavoiteltavana lopputuloksena tulee olla selkeä, läpinäkyvä ja ymmärrettävä lainsäädäntö, joka ei tarpeettomasti vaikeuta uusien markkinoiden syntymistä nykyaikaisessa toimintaympäristössä. Tekijänoikeuslainsäädännön kehittämisessä lähtökohtana tulisi olla oikeusvarmuuden lisääminen. Toisaalta huomiota tulisi kiinnittää siihen, että osapuolille jää liikkumavaraa sopia tekijänoikeuksien hyödyntämisestä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kilpailuvirasto toteaa, ettei erityislakina pidettävään tekijänoikeuslakiin tule ottaa sellaisia säännöksiä, jotka vaikeuttavat Kilpailuviraston mahdollisuuksia puuttua tekijänoikeuksien markkinoilla mahdollisesti ilmenevään kilpailunrajoituslain vastaiseen toimintaan.

Jatkokeskustelut

Kilpailuvirasto osallistuu mielellään opetusministeriön järjestämään tilaisuuteen, jossa keskustelua tekijänoikeusjärjestelmän kehittämislinjauksista on tarkoitus jatkaa.

Ylijohtaja

Juhani Jokinen

Erikoistutkija

Hannu Pohjonen

Tiedoksi: kauppaja teollisuusministeriö